

Podnikatel v oblasti umělecké kovovýroby pan Pavel Doležal

„Každá zakázka je pro nás novou výzvou!“

Petra Bittmanová (Oliveriusová), foto autorka a archiv 5D Ateliér

Popovický podnikatel Pavel Doležal vlastní firmu 5D Ateliér a věnuje se převážně kovovému a kovorestaurování. Inspirací mu jsou historické továrny, stavby a industriální předměty z 19. a 20. století. Jeho nápady neznají mezí. Dokáže využít a zpracovat cokoliv, což je poznat i na zajímavém domě, kde žije a který ladí současně s 5D Ateliérem, jehož název odráží rodinné jméno. Na výstavbě obou budov se značně podílel i „vyřádit“. Obsahují mnoho zajímavých prvků, a to jak vnějších, tak i vnitřních. Do výstavby se propadlo značné množství jeho nápadů a také vlastních výrobků. Svůj ateliér a továrnu nazývá trefně „továrnou na sny“. Jeho smysl pro detail je mu v práci velkým pomocníkem. Užívá klíčová slova, jako jsou víra, která přenáší hory, cíl, očekávání, láska, důvěra, nevzdávat se a dává důraz na vtip v životě. Když jsem mu v jedné ze svých SMS popřála hezký den, odpověděl mi velmi originálně a triumfálně „hezký celý život“.

Podnikatelská činnost pana Doležala není jen ve Velkých Popovicích, ale také v Lomnici nad Popelkou, kde vlastní Továrnu Mastných, v níž je možné mimo jiné uspořádat svatbu. Je zde originální muzeum motorek a starých strojů.

Osobnost: Pavel Doležal, 62 let

- > pochází z Klatov
- > je rozvedený, má tři děti a tři vnoučata
- > zaměstnání: podnikatel v kovářství a zámečnictví
- > vystudovaný zámečnický a letecký mechanik, umělecký kovář
- > záliby: restaurování, milovník starých technologií, sběratelství motocyklů a starých historických továrních strojů

► Čím vším se zabýváte?

PD: Pohybujeme se mezi uměním a současnou výrobou – komercí. Moje firma je zaměřená především na kovovému, ale i jiné materiály, například sklo a dřevo. Děláme jak interiéry, tak exteriéry. Restaurovali jsme například Fragnerovu lékárnu U Černého orla v Praze na Malostranském náměstí, staré sklápěcí markýzy různě po Praze, ale děláme i CNC obrábění a soustružení. Ve staré továrně v Lomnici nad Popelkou máme také tři číslíkové řízené stroje a mnoho klasických.

► Co přesně v Lomnici nad Popelkou provozujete?

PD: Je tam muzeum anglických motocyklů značky Raileigh, ubytování, velký prostor pro svatby, výstavy, koncerty, pronajímáme ateliéry a sklady. Je to bývalá továrna rodu Mastných, nazýváme ji „továrna na sny“. Založil jsem spolek pro záchranu továrny Mastných a okrajově se tam dělá i film.

► Když sbíráte motocykly, také na nich jezdíte?

PD: Ano, ne tak jako dřív, ale jezdím. Dříve jsem jezdil po Anglii, mimo jiné i na mezinárodní soutěž West Kent Run. Je tam krásné prostředí. Já anglicky neumím moc dobře, ale vždycky jsem se nějak domluvil. Nejmladší dcera strávila v Anglii více než rok, a když byly olympijské hry, jel jsem za ní na motocyklu. Jeli jsme do rodiště Shakespeara, kde jsme mimo jiné dostali pokutu za parkování. Ten lísteček jsem vyhodil a dodnes vlastně nikdy nezaplatil. Ale je pravda, že jsem dlouho v Anglii nebyl. Když teď jedeme na dovolenou, tak za teplem, nahřát se a opravdu za odpočinkem – Sicílie, Řecko, Zanzibar.

„Je to bývalá továrna rodu Mastných, nazýváme ji „továrna na sny“.“

► Kolik máte zaměstnanců?

PD: Tři zaměstnanci jsou v Lomnici nad Popelkou, čtyři zde v Popovicích. Plus ekonom a asistentka, čili celkem devět, když to sečteme.

► Co přímo dělají Vaše ruce?

PD: Řekl bych, že mám smysl pro detail a jsem velmi přesný, baví mě to. Kolega dělá tu technickou část. On zajišťuje, aby u dveří například fungovaly panty, aby se dveře zavíraly, jak mají, a já dělám laky a podobně – povrchovku, patinu a brus. Dále navrhuji, cením na montážních diplomacii s investorem a sleduji bezpečnost. Nyní máme zajímavý požadavek na antigrafitní lak. Posprejovaný materiál jsme očistili a ošetřili speciálním lakem, který zabrání, aby případně další grafiti nepoškodily dveře.

► Po kom máte v buňkách tu přesnost?

Jdete ve šlépějích svých rodičů?

PD: Otec byl elektromontér, často byl na montážích a byl s námi hlavně o víkendech, byl moc hodný. Maminka byla vedoucí pošty. Co se týká jejich vlastností, tatínek nebyl moc šikovný, ale zato byl dost vytrvalý, takže to jsem po něm asi zdědil. Maminka neměla vkus, snad by mi odpustila, kdyby mě slyšela, jak jsem se vyjádřil. Vítr vane ze strany mého strýce, bratra maminky, který pochází ze Šumavy. Sám jsem se narodil

v Klatovech. Můj šumavský děda byl umělecký truhlář, moc šikovný, dělal intarzie a inkrustace (vyřezávání do požadovaných tvarů). Strýc byl vyučeným tiskařem, byl ale všestranný, zabýval se malováním, kreslením, hrál na housle, šil a například si vyrobil kyslíkovodíkovou svářečku podle časopisů Udělej si sám – Urob si sám, který se za socialismu vydával.

► Zkoušel jste si také něco vyrobit?

PD: Z tiskárny mi strýc přinesl takový velký formát papíru a to pro mě bylo něco. Takovými fixami, které skřípaly, jsem na tento velkoformát kreslil. Oblíbené jsem měl takové nafouklé tvary, velryby, vzdušné balony... Strýc si barvy i míchal. Sehnal si dovážanou zlatou tiskařskou barvu, ze Západu, tu jsme rozpustili a získaný prášek jsme dali do laku a výsledek byl fantastický! Zkoušel jsem šít například kalhoty a vyšival si nápisy, dělal jsem si své dřeváky z lipového dřeva. Také od dcer jsem se při jejich studiích dost naučil. Od syna zase čerpám informace z oboru finančnictví.

„Víte vane ze strany mého strýce, bratra maminky, který pochází ze Šumavy.“

► Je z Vaší práce něco k vidění přímo ve Velkých Popovicích?

PD: Nejvíce je toho asi na našem domě a ateliéru, ale mimo to jsem v Popovicích dělal také několik zakázek. Například zábradlí lékárny. Dále pak různé repliky vrat a dveří.

► Jak a kdy Vás osud zavál do Popovic?

PD: Do Popovic jsme se přestěhovali před zhruba 32 lety, když se narodila nejmladší dcera Míša. Bydleli jsme nejprve v bytovce a mezitím jsem stavěl tento dům. Před Popovicemi jsme ještě bydleli v Pyšelicích a maminka pracovala v Popovicích na poště. Chtěli jsme něco mezi Prahou a Pyšely, a jak tu maminka pracovala, tak jsme k místu měli vztah a našli si tu pozemek pro stavění.

► Jak probíhala samotná stavba?

PD: Dům se začal stavět nejdříve nad budoucím ateliérem. A když říkám, že se stavěl, myslím tím svépomocí, protože v té době moc stavební firmy nebyly. Stavba našeho domu u mě silně propojila stavařinu s mojí prací s kovem, za což jsem moc rád. Hodně jsem se při realizaci naučil, protože jsem se na tom spolupodílel. Vlastně jsem byl investorem a zároveň dodavatelem. Dům i ateliér jsou postaveny ve stylu anglické architektury, což souvisí s mojí sbírkou anglických motocyklů.

► Co je například na budovách zajímavého?

PD: Jak v domě, tak v ateliéru jsme si hodně hráli například s okapovými svody a okapy, protože střecha je velmi členitá, tak to chtělo promyslet. V ateliéru svody vody vůbec nejsou. Jsou tu okapy, které vedou do zdi, protože kdyby mezi

každým vikýřem musel být svod, vůbec by to nepůsobilo dobře. Veškerá dešťová voda je tedy svedena dovnitř do interiéru, částečně i podsvícenou rourou, která slouží zároveň jako osvětlení. Vidím, jak prší a co voda nese, mech, jehličí... Voda stéká následně do jezírka mezi budovami. Většina lidí svůj dům odvlhčuje, tady vodu vedu přímo domem.

► Dominantou ateliéru jsou velká okna, která zaujmou na první pohled. Předpokládám, že jsou Vaší pýchou?

PD: Ano. A mám na ně tzv. užitný vzor, což je nižší stupeň patentu. S žádostí jsem ale tehdy potřeboval pomoci a na druhý pokus nám ho uznali. Po dobu platnosti nesmí nikdo taková okna vyrobit. Užitný vzor sice po roce nebo dvou vyprší, ale bylo to zase něco nového, originálního, co jsem za svůj život vyzkoušel a dům to obohacuje.

► Jak jste se k pozemku pro dům dostali?

PD: Inzerát na tento pozemek jsme našli v novinách Lidová demokracie už v 80. letech. Rozmýšleli jsme se mezi pozemkem v Průhoncích a tímto. Zajímavé je, že na tom místě v Průhoncích dnes stojí také dům z režného zdiva (cihlového vzhledu).

► A zpět k Vaší práci, povíte nám o nějaké zajímavé zakázce?

PD: Zajímavá zakázka proběhla například v kapli svatého Kříže na Karlštejně, kde je výzdoba od

Nevšedně pojatý interiér 5D Ateliéru...

Mistra Theodorika a jedinečná sbírka gotických deskových obrazů světců a světic. Říká se, že po korunovačních klenotech je to druhá největší národní památka. Restaurátor obrazů si u nás objednal lešení, aby se k těm obrazům dostal. Zadání znělo, že toto lešení musí být možné v jedné osobě složit a zase vyložit do takových dřevěných beden.

► Vidím, že každá zakázka musí být nová výzva, zažil jste nějakou objemnější zakázku?

PD: Takovou zakázkou by mohl být například nájemní dům v Benešově blízko pivovaru, kde byla dvě podzemní podlaží a dělali jsme 100 sklepních kójí a balkony pro všechny byty. Na balkony jsme pro představu sdělali asi tři čtvrtě kilometru nerezového madla. To byl pro nás opravdu velký objem, protože nejsme velká firma. V tomto

případě jsme investora přesvědčili o tom, že by bylo lepší na madla balkonů místo pozinku použít nerez. Nakonec jsme se dokázali dostat na cenu toho pozinku, protože jsme vymysleli svůj systém skládání nerezů pro zábradlí. Rok jsme dojížděli do Frankfurtu nad Mohanem. Do jedné soukromé rezidence jsme dodali kovany plot, brány a branky. V interiéru jsme namontovali desítky klik do dveří a kličky oken z leštěné bílé mosazi, zpracovali jsme na to zhruba 150 kg tohoto, ne tak běžného materiálu.

„Také od dcer jsem se při jejich studiích dost naučil. Od syna zase čerpám informace z oboru finančnictví.“

► Odkud berete materiál a kolik kovu ročně zpracujete?

PD: Ročně jsme v naší malé firmě zpracovali rekordně až 100 tun kovu. Snažíme se veškerý materiál brát od českých dodavatelů s hutním materiálem. Třeba nerez je ale levnější z Itálie, což je trochu překvapující. Nejvíce používáme černé železo. Hodně děláme s drátosklem, které se vyrábí snad už 150 let, nejvíce do dveří, industriálních oken do galerií, do zajímavých kanceláří, které jsou často třeba ve starých továrnách nebo v pražských vnitroblocích, kde jsou malé továrničky.

► Je u Vás možná nějaká prohlídka?

PD: V Lomnici nad Popelkou to děláme, možná by se dalo uvažovat i o nějakém dni otevřených dveří i tady v 5D Ateliéru. Mohlo by to být zajímavé, určitě nad tím zvažujeme!

Mockrát Vám děkuji za milý a poučný rozhovor! Krásný nejen den, ale i krásný celý život! ■

... i jedinečný vzhled exteriéru se zajímavými prvky je chloubou obce.

Kontakty

5D ATELIER, s. r. o.

Velké Popovice 503 / www.5datelier.cz

Továrna Masných

Antala Staška 212 / Lomnice nad Popelkou

www.tovarna-masných.eu / www.raleigh.cz